

REFLEXION

Nöjda apoteks-kunder?

»På apoteken blandas i dag medicin och pseudomedicin, vägledning med vitaminberikat vatten. Somligt finns det solid evidens för, andra produkter är placebo eller blott kosmetik.«

Paketpris på brustablett som »bidrar till att reducera trötthet och utmattning« och gratis dosett till den som hämtar ut recept. Barnklubb och babygåvor, skönhetsprodukter som ska »skapa energi i din vardag« och rabatt på probiotika i pillerform.

Det märks att konkurrensen på apoteksmarknaden är i hårdnande. I snart sagt varje butik erbjuds kunden klubbmedlemskap, rådgivning eller förmånligt pris på tranbärskapslar.

Är det vad kunderna vill ha? Enligt en flitigt refererad undersökning av Svenskt kvalitetsindex från år 2010 låg apoteken i topp i fråga om kundnöjdhet. Året därpå visade samma analysföretag emellertid på en »kraftig« minskning.

Häromdagen skickade ett av apoteksföretagen ut ett pressmeddelande om att hälften av svenskarna har problem med gasig mage. Enligt företaget kan gaser »vara tecken på allvarligare sjukdomar«, och den som är osäker kan »fråga på sitt lokala apotek där de kan hjälpa dig att göra en bedömning om du behöver söka vård«.

Änå? Vem tar ansvar om rådet att avstå från att besöka vårdcentralen visar sig vara felaktigt? Eller skickas alla ändå vidare till läkare – men inte utan tips på ett par tre receptfria örtmediciner för diffusa magbesvär?

På apoteken blandas i dag medicin och pseudomedicin, vägledning med vitaminberikat vatten. Somligt finns det solid evidens för, andra produkter är placebo eller blott kosmetik. För konsumenten är det verkligen inte lätt att veta vad som är vilket.

Anne Brynolf
tf medicinsk redaktionschef
anne.brynolf@lakartidningen.se

Foto: Göran Segeholm

Den gamla styrelsen presenterar sig på årets fullmäktigemöte som ägde rum i fredags. Läs mer om vad Läkarförbundet ska verka för framöver. **AKTUELLT** Sidan 1142

REFLEXION

1135 Nöjda apotekskunder? *Anne Brynolf*

SIGNERAT

1139 Förbundet välkomnar ny modell för specialitetsindelning
Heidi Stensmyren, Eva Engström

LT DEBATT

1140 Framtidens läkarutbildning. Fortsatt avakademisering skadar den medicinska forskningen *Elias Eriksson*

1141 Apropå! Pojkar som är födda sent på året. Är barn med ADHD bara omogna eller har omogna barn mer ADHD? *Lars Joelsson*

AKTUELLT

1142 Marie Wedin omvald till ordförande i Läkarförbundet

Organisationsutredningen: Cheferna blir kvar i lokalföreningarna

1144 Beslut i korthet

Läkarförbundet skärper tonen om journal på nätet

Övertidsersättning till fler!

1146 Läkarförbundets utbildningspolicy: AT bör ersättas med klinisk bastjänst

Register över legitimerade i vården föreslås läggas ut på nätet

1147 KU kritiserar att departementet ringde narkosläkaren

MEDICINSK KOMMENTAR

1150 Risken för hjärt-kärlsjukdom allt lägre för svensk befolkning. Ändå behövs bättre kontroll av riskfaktorer – särskilt hos vissa riskgrupper
Peter M Nilsson

NYA RÖN

1152 Överdiagnostik av bröstcancer med mammografiscreening i norsk studie *Karin Sundström*

Kontroversiell virusforskning nu publicerad *Anders Hansen*

1153 Nytt mått på vårdkvalitet vid kolorektal reoperation prövat *Lars Pählman*

En rapport från Uppsala visar att pandemin A/H1N1 2009 var lindrigare än vanlig säsongsinfluensa. Ett nationellt system för influensarapportering bör införas för bedömning av influensans svårighetsgrad. **Sidan 1156**

Bilden visar A/H1N1-influensavirus. Foto: Science Photo Library/IBL Bildbyrå

1154 Samverkan tandvård och primärvård i screening för hypertoni och diabetes *Sevek Engström*

Resistent malaria sprids i norra Thailand *Anders Hansen*

1155 Sjukhus som använder mycket pengar ger bättre sjukvård *Anders Hansen*

Trombocythämmare gav blödningar *Anders Hansen*

Fetmakirurgi hade effekt på diabetes *Anders Hansen*

KLINIK OCH VETENSKAP

1156 Originalstudie Pandemin A/H1N1 2009 lindrigare än vanlig säsongsinfluenza. Rapport från Uppsala län *Staffan Sylvan, Brith Christenson, Bodil Ardung, Johan Hedlund, Karlis Pauksen, Inger Tverin, Lars Berglund*

1160 Originalartikel Riskjusterad mortalitet i intensivvården. Egen analys behövs för att dra rätt slutsatser från nationella register *Lars Engerström, Sten Walther, Robert Svensson*

1164 Rapport Riktlinjer för primär hjärtkärlprevention efterlevs inte i klinisk praxis. EURIKA-studien visar brister i Europa *Joep Perk*

1167 Etik och läkarroll Integrerad undervisning i etik av värde på läkarutbildningen *Erik Björck, Niklas Juth, Lena Marions*

DEBATT OCH BREV

1170 Upp till kamp emot kramp *Jonatan Salzer, Anders Svenningsson*

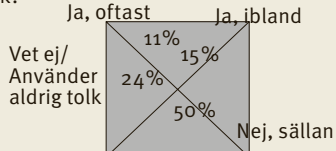
1172 Jakten på professor Mannheim *Arvo Hänni*

Misstänk harpest vid typiska symtom även utan typisk anamnes *Lars Öhrmalm, Elsa Tynell*

WEBBFRÅGAN:

Är tolken sjukvårdstolk?

När du som läkare använder tolk, är det en tolk med specialkompetens som sjukvårdstolk?

125 hade svarat den 1 juni kl 16.00.

Fall 1

En 14-årig flicka kommer tillsammans med skolsköterska för gynekologisk undersökning. Mensen har uteblivit, och hon visar sig vara gravid i vecka 13. Flickan bor med sina biologiska föräldrar, som informeras, och samtliga vuxna är eniga om att en abort bör utföras. Flickan och hennes 16-årige pojkvän vill dock fortsätta graviditeten. Om graviditeten fullföljs är det kanske rimligt att anta att föräldrarna kommer att få ta det praktiska ansvaret för barnet.

- Hur mycket ska de få påverka beslutet?
- Hur mycket kan man pressa flickan till att ändra sin inställning?

KLINIK OCH VETENSKAP Om undervisning i etik på läkarutbildningen. Texten ovan är en fallbeskrivning som studenterna ska diskutera och ta ställning till. Sidan 1167

Mer debatt på webben

KULTUR

1174 Synnervskorset i ljuset av en ny öga-handhypotes *Matz Larsson*

1176 LEDIGA TJÄNSTER

1178 PLATSANNONSER

1197 MEDDELANDEN

1198 INFORMATION FRÅN LÄKARFÖRBUNDET

ENDAST PÅ WEBBEN

Fler artiklar på Läkartidningen.se

Vetenskapliga artiklar har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab av vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

Organ för Sveriges läkarförbund
Box 5603, 114 86 Stockholm
Besöksadress: Östermalmsgatan 40
Telefon: 08-790 33 00
Fax: 08-20 76 19 (centralredaktion)
08-20 74 35 (annonser)
Webb: Läkartidningen.se
E-post: redaktionen@lakartidningen.se
annonser@lakartidningen.se
fornamn.efternamn@lakartidningen.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Jonas Hultkvist 08-790 34 61

Medicinsk huvudredaktör
Jan Östergren (internmedicin) 08-790 34 31

Redaktionschef och stf ansvarig utgivare
Karin Bergqvist 08-790 34 91

Tf medicinsk redaktionschef
Anne Brynolf 08-790 34 87

Webbchef
Elisabet Ohlin 08-790 34 97

Marknads-/annonsdirektör
Ulf Jansson 08-790 35 47

Medicinska redaktörer
Jon Ahlberg, docent (kirurgi, patientsäkerhet)
Margaretha Bågedahl-Strindlund, docent (psykiatri)
Ylva Böttiger, docent (klinisk farmakologi)
Mikael Hasselgren, med dr (allmänmedicin)
Lena Marions, docent (obstetrik/gynekologi och pediatrik)
Carl Johan Sundberg, docent (fysiologi)

Sekretariat
Inga-Maj Lagerholm 08-790 34 11
Britt-Marie Ström 08-790 34 79

Administration/ekonomi
Yvonne Bäärnhielm 08-790 34 74

Produktion
Marita Arvidsson (grafiker) 08-790 34 72
Mats Kardell (IT) 08-790 33 38
Bo Svensson (IT) 08-790 33 19

Grafik: Typoform (där inget annat anges)

Redaktion
Miki Agerberg (reporter, vik) 08-790 34 62
Björn Enström (webbredaktör) 08-790 34 81
Doris Francki (medicinsk redigering) 08-790 34 67
Sara Gunnarsdotter (reporter) 08-790 34 10
Sara Holfve (AD) 08-790 34 63
Jarl Holmén (medicinsk terminologi, korrektur) 08-790 34 64
Gabor Hont (kultur) 08-790 34 80
Carin Jacobsson (meddelanden) 08-790 34 78
Ewa Knutsson (debatt, medicinsk redigering) 08-790 34 83
Jan Lind (debatt) 08-790 34 84
Michael Lövrup (reporter) 08-790 35 26
Marie Närlid (reporter) 08-790 34 29
Madeleine Ramberg Sundström (redigering) 08-790 34 82
Birgit Wilhelmson (medicinsk redigering) 08-790 34 94

Marknads- och annonsavdelning
Britt-Marie Aronsson (annonskoordinator) 08-790 34 95
Irene Balsam (annonservice) 08-790 34 90
Håkan Holmén (säljare) 08-790 35 28
Eva Larsson (säljare) 08-790 35 06
Göran Sterner (säljare) 08-790 35 03

Prenumerationsavdelningen
Hélène Engström 08-790 33 41
pren@lakartidningen.se

Läkartidningen Förlag AB
Håkan Wittgren (vd)

TS-kontrollerad upplaga: 42 300 ex
ISSN: 0023-7205 (pappersutgåva)
1652-7518 (webbupplaga)

Tryckeri Sörmlands Grafiska AB

ORGAN FÖR SVERIGES LÄKARFÖRBUND
GRUNDAD 1904

